

ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN 12
TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
PHAN BỘI CHÂU

MÔ HÌNH – GIẢI PHÁP

I. TÊN MÔ HÌNH – GIẢI PHÁP

Giải pháp quản lý hoạt động của học sinh trên không gian mạng với mô hình “Sao đỏ Online”.

II. NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA MÔ HÌNH – GIẢI PHÁP

1. Đặt vấn đề

Ngày nay, với sự phát triển của công nghệ, mỗi cá nhân đều có thể sở hữu cho mình những thiết bị như điện thoại thông minh, máy tính bảng, laptop, Cùng với đó là sự kết nối với Internet vô cùng dễ dàng. Không thể phủ nhận, những gì mà Internet mang lại cho chúng ta, nó cung cấp nguồn kiến thức vô tận, cung cấp sự kết nối bạn bè, xã hội vượt mọi khoảng cách địa lý, là một môi trường học tập mở và đa dạng.

Ảnh hưởng kéo dài từ đại dịch Covid-19 đã khiến nhiều hoạt động của nhà trường, phụ huynh, học sinh, sinh viên phải thay đổi để thích ứng với tình hình mới, mạng Internet đã phát huy và chứng minh tầm quan trọng của mình với các nền tảng, ứng dụng công nghệ cũng đem tới giải pháp hỗ trợ trong hoạt động dạy, học, quản lý, trao đổi thông tin giữa giáo viên với gia đình và người học. Mạng internet trở thành một phần không thể thiếu trong cuộc sống hiện tại.

Tuy nhiên, không phải lúc nào mạng Internet cũng mang đến những điều tốt đẹp. Môi trường trên không gian mạng là vô cùng phức tạp, đòi hỏi người tham gia phải được trang bị những kỹ năng sử dụng, phân loại những nguồn thông tin khi ta tiếp cận trên không gian mạng. lứa tuổi học sinh là lứa tuổi dễ bị ảnh hưởng nhất trên không gian mạng hiện nay.

Bên cạnh việc trang bị kiến thức cho học sinh làm hành trang giúp các em học sinh vững vàng bước vào đời thì việc giáo dục đạo đức, điều chỉnh những hành vi chưa phù hợp cho các em học sinh không chỉ ở trường, ở lớp mà còn ở cả trên không gian mạng, giúp các em học sinh trở thành những người có văn hóa, có đạo đức tốt,... càng là việc làm cấp bách và đối mặt với nhiều thử thách nhất trong điều kiện hiện nay của nhà Trường nói riêng, của xã hội nói chung trong sự nghiệp trồng người. Do đó, đòi hỏi các bộ phận trong nhà trường, thầy cô, giám thị, phụ huynh học sinh cần có những hình thức quản lý, kiểm soát các em một cách kịp thời và hiệu quả ở môi trường khác nhau, đặc biệt là hoạt động của học sinh trên không gian mạng.

Khi có được giải pháp hiệu quả, các bộ phận, đoàn thể, giáo viên sẽ có cái nhìn cụ thể, rõ ràng hơn, xử lý chính xác, tác động kịp thời, và điều chỉnh hợp lý những suy nghĩ, hành vi lệch lạc của học sinh.

2. Thực trạng

Trường THCS Phan Bội Châu, địa chỉ số 14 đường Nguyễn Thị Gạch, phường Đông Hưng Thuận, quận 12. Với diện tích 8263 m², số lượng học sinh theo học trên 2300 học sinh, với số lượng học sinh đông như vậy thì công tác quản lý, giám sát, giáo dục nề nếp học sinh là một công việc vô cùng quan trọng, đòi hỏi sự quan tâm, theo sát của tất cả các bộ phận trong nhà trường. Và các bộ phận (giám thị, tổng phụ trách, giáo viên chủ nhiệm, Ban lãnh đạo) cần có sự phối hợp chặt chẽ với nhau.

Với vai trò là một Tổng phụ trách Đội tại trường THCS Phan Bội Châu, nhận thấy việc quản lý, giám sát các hoạt động của học sinh trên không gian mạng, ở đây cụ thể là các mạng xã hội Facebook, Tiktok, Zalo,...cũng quan trọng không kém khi quản lý, giám sát các em khi học tại trường. Mạng xã hội là nơi để các em kết bạn, giao lưu, theo dõi (follow) , chia sẻ (share) những điều mình thích. Từ những dòng trạng thái (Status) tâm trạng đơn giản đến những bài viết, những chia sẻ tích cực lẫn tiêu cực đều được các em thể hiện trên mạng xã hội.

Thực tế cho thấy, đã có nhiều sự việc không hay xảy ra, mà nguyên nhân xuất phát từ mạng xã hội: nói xấu bạn bè và thầy cô, công kích lẫn nhau trên mạng xã hội, a dua kêu gọi tẩy chay người khác, sử dụng những ngôn từ phản cảm, thách đấu trên mạng mạng rồi hẹn gặp nhau bên ngoài để giải quyết mâu thuẫn, đăng những hình ảnh phản cảm không phù hợp với lứa tuổi, chia sẻ nhưng thông tin không chính xác, sai lệch gây ảnh hưởng đến nhà trường, xã hội, hay là theo những trào lưu (trend) không tích cực trên mạng xã hội,...

Nhà trường đã thực hiện nhiều chuyên đề về hướng dẫn sử dụng Internet, mạng xã hội sao cho hiệu quả và an toàn cho các em học sinh. Tuy nhiên không phải cứ hướng dẫn là các em sẽ thực hiện tốt, vì vậy cần phải có sự giám sát, điều chỉnh từ người lớn.

Xuất phát từ nhu cầu đó, bản thân tôi xin đề xuất giải pháp là xây dựng một mô hình giám sát trên không gian mạng: “Sao đỏ online”, chức năng là giám sát các hoạt động, hành vi của học sinh trên không gian mạng tương tự như đội Sao đỏ kiểm tra nề nếp tác phong học sinh tại trường.

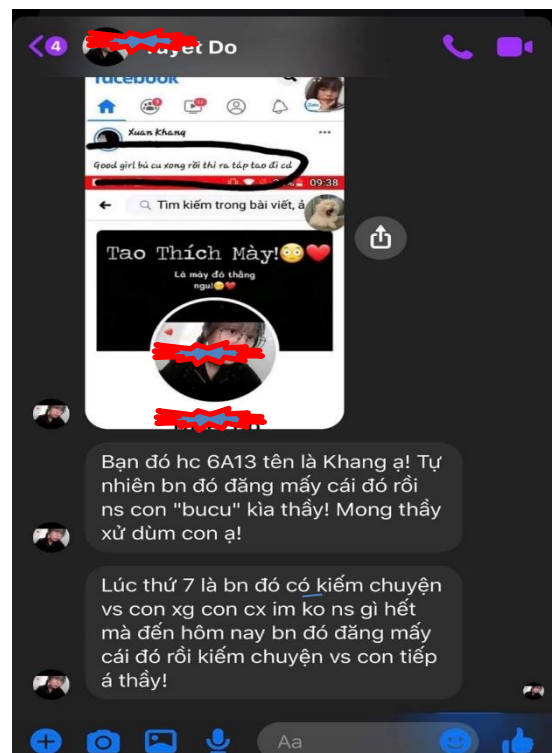
3. Những biện pháp, giải pháp thực hiện

Định nghĩa khái niệm “Sao đỏ online”:

- Sao đỏ tại trường học là lực lượng thực hiện các nhiệm vụ hỗ trợ công tác ổn định nề nếp trật tự trong trường, Sao đỏ không có quyền xử lý các vi phạm mà sẽ thực hiện việc nhắc nhở, ghi nhận và báo cáo về cho thầy cô để xử lý. Tương tự với hình thức như vậy lực lượng “Sao đỏ online” được xây dựng nên nhằm hỗ trợ công tác giám sát, quản lý của nhà trường, thầy cô và phụ huynh đối với các hoạt động trên không gian mạng của học sinh, từ đó có thể kiểm soát, điều chỉnh, xử lý kịp thời những hoạt động tiêu cực gây ảnh hưởng xấu đến nhận thức, thái độ sống của học sinh.

Lực lượng

- **Lực lượng là học sinh:** Với số lượng học sinh có sử dụng mạng xã hội trong nhà trường đông, mạng lưới kết nối với nhau trong một cộng đồng trên mạng sẽ được mở rộng, có thể học sinh không học cùng lớp nhưng vẫn có thể kết nối với nhau thông qua cộng đồng chung như: cùng là học sinh trường THCS Phan Bội Châu, chung khu vực sinh sống, chung sở thích,... thì lực lượng này sẽ là lực lượng chủ yếu, có khả năng giám sát nhau dễ dàng hơn.

- **Lực lượng là giáo viên:** Là các thầy cô giáo viên không chỉ tham gia vào các hoạt động của các bạn “SAO ĐỎ ONLINE” mà còn có thể giám sát các hoạt động học sinh của mình trên không gian mạng. Tuy nhiên, những tài khoản mạng xã hội của giáo viên thường bị chính học sinh chặn, hiệu quả trên không gian mạng. Giáo viên có thể Chia sẻ, lan tỏa những nội dung tích cực, làm những chương trình giảng dạy bổ ích, kết nối với học sinh, ngoài ra còn có thể giám sát các hoạt động học sinh của mình trên không gian mạng. Tuy nhiên, những tài khoản mạng xã hội của giáo viên thường bị chính học sinh chặn,

khóa lại (lock), với mục đích không muốn thầy cô thấy các hoạt động của mình trên mạng xã hội.

So sánh giữa hai lực lượng ta có thể thấy, mỗi lực lượng có những ưu thế riêng, và những ưu thế đó đều có ích trong công tác quản lý hoạt động của học sinh trên không gian mạng.

Hình thức triển khai

- Để xác định được, phân loại được những hoạt động trên không gian mạng như thế nào là an toàn hay không an toàn, tiêu cực hay tích cực, đúng hay sai thì việc đầu tiên chúng ta phải thực hiện đó là giáo dục. Nhà trường tổ chức nhiều chuyên đề về kỹ năng sử dụng Internet an toàn, văn hóa giao tiếp ứng xử trên không gian mạng, về luật An ninh mạng,...từ đó, khi chúng ta triển khai mô hình “Sao đỏ online” sẽ có được một lực lượng có kiến thức, kỹ năng trên không gian mạng.

- Với mô hình này, không phải lúc nào các lực lượng cũng phải tham gia mạng xã hội liên tục để giám sát người khác, chỉ tham gia trong quá trình sử dụng mạng xã hội bình thường hàng ngày. (Khi sử dụng mạng xã hội → phát hiện hoạt động tiêu cực → Ghi nhận → báo cáo đến bộ phận xử lý)

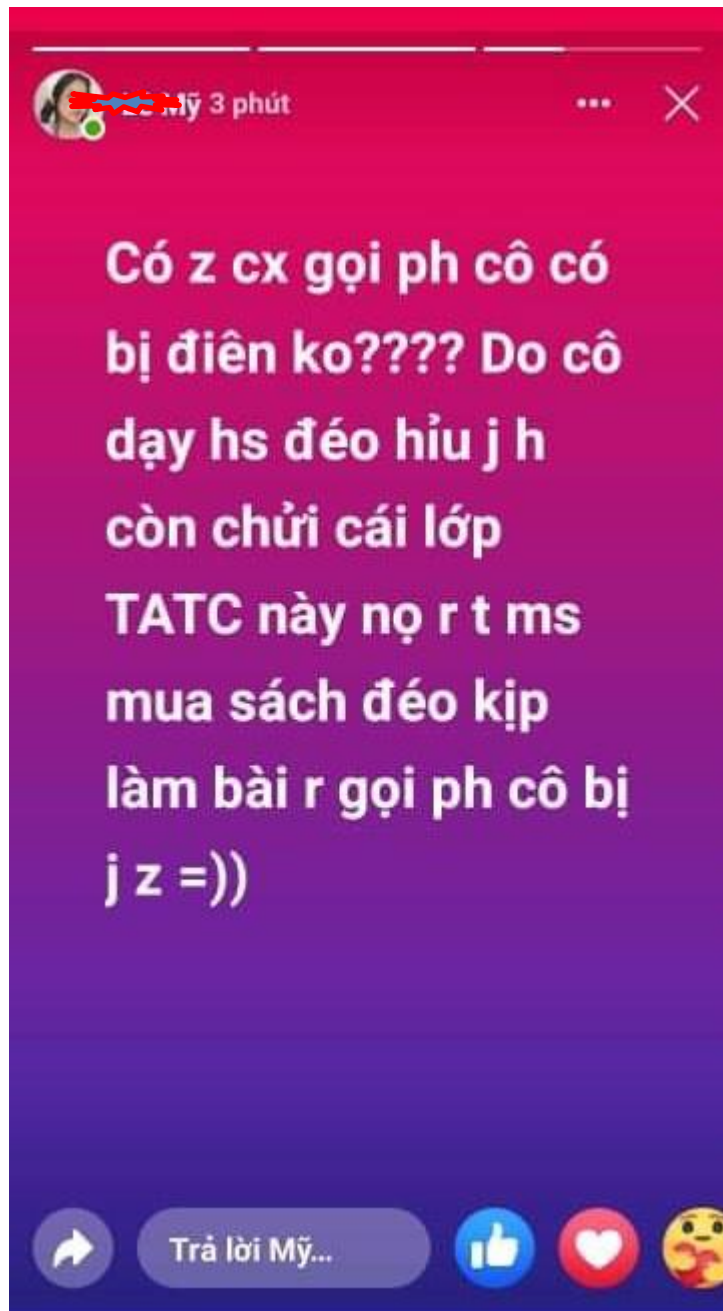
- Hoạt động của học sinh trên không gian mạng là vô cùng đa dạng và lực lượng “Sao đỏ online” có thể giám sát những hoạt động cụ thể như:

+ Những dòng cập nhật trạng thái chia sẻ cảm xúc tiêu cực như: chửi rủa người khác, miệt thị người khác, lời lẽ kích động, chửi thề.

HỌC SINH NÓI THẦY CÔ TRÊN MẠNG XÃ HỘI bi, những clip bạo lực học đường, nhưng đại viết cơ suy cho cái sai.

+ Những bài viết bịa đặt, nói xấu người khác, nói xấu bạn bè, thầy cô.

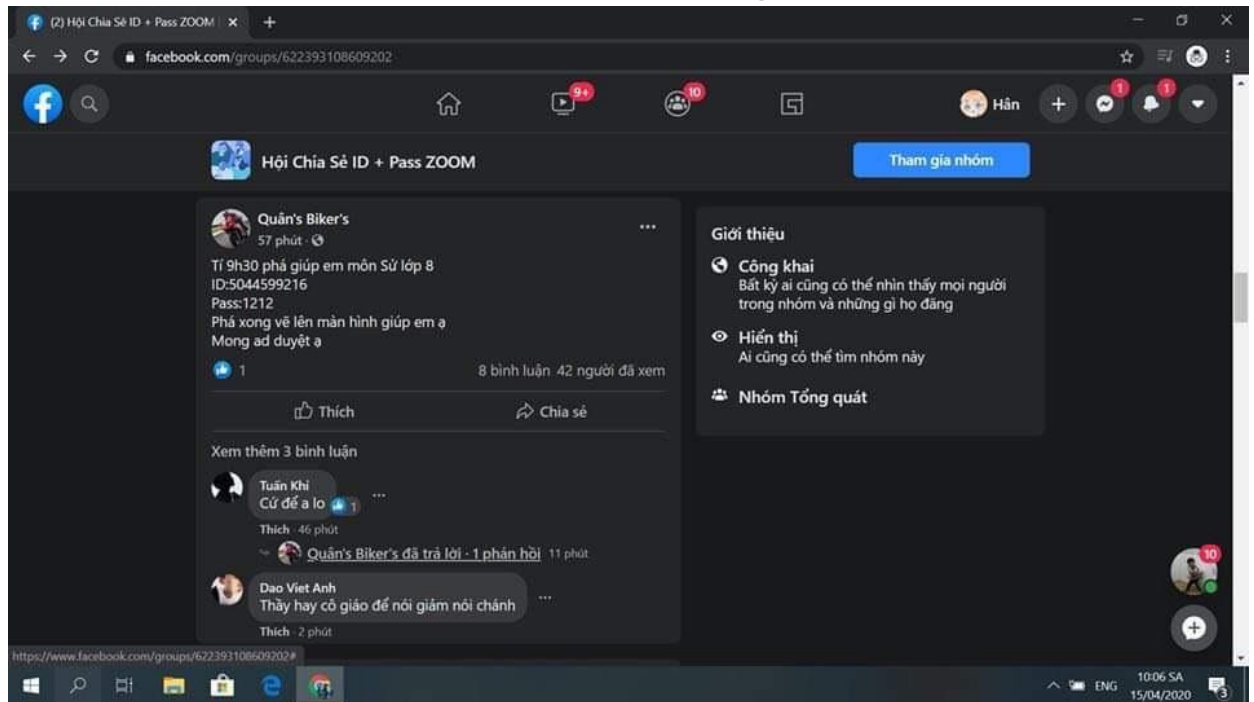
BÀY TỔ THÁI ĐỘ KHI BỊ MỜI PHỤ HUYNH

+ Những bài viết kích động, gây thù hằn dẫn đến việc giải quyết mâu thuẫn bằng bạo lực.

KÍCH ĐỘNG GÂY THÙ HẬN, XUNG ĐỘT

+ Các hội nhóm bí mật của học sinh hoạt động tiêu cực.

CÁC HỘI NHÓM BÍ MẬT NHẪM QUẤY RỐI, PHÁ HOẠI

- Khi giáo viên, phụ huynh có được những thông tin từ việc giám sát của “Sao đỏ online”, sẽ có những biện pháp xử lý phù hợp, kịp thời và chính xác.
- Không chỉ thực hiện các nhiệm vụ giám sát, lực lượng “Sao đỏ online” cũng sẽ thực hiện các công tác tuyên truyền giáo dục đạo đức, lối sống văn hóa trên không gian mạng như
 - + Lan tỏa các nội dung tích cực.
 - + Xây dựng các cộng đồng văn hóa lành mạnh.
 - + Cùng báo cáo, ngăn chặn những nội dung xấu trên không gian mạng.

4. Kết quả áp dụng mô hình – giải pháp:

Gắn với chương trình “Giáo dục giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh niên, thiếu niên, nhi đồng trên không gian mạng giai đoạn 2022 – 2030” đã được Thủ tướng chính phủ phê duyệt trong quyết định 311/QĐ-TTg ngày 5/3/2022 , nhằm góp phần xây dựng thế hệ trẻ có lý tưởng cách mạng, bản lĩnh vững vàng, giàu lòng yêu nước, có tri thức, văn hoá, có ý thức tuân thủ pháp luật, trách nhiệm với cộng đồng, có ước mơ, hoài bão, khát vọng và kỹ năng hội nhập quốc tế trong kỷ nguyên số hoá, việc xây dựng một mô hình quản lý các hoạt động trên không gian mạng của học sinh là một công tác cấp thiết trong tình hình hiện nay song song với việc giáo dục, rèn luyện học sinh khi đến trường. Với mô hình “**Sao đỏ online**” cho thấy một trong những giải pháp có thể hỗ trợ đội ngũ giáo viên, phụ huynh thực hiện tốt được công tác quản lý và giáo dục học sinh trên môi trường mạng, với những tính mới là sử dụng chính lực lượng học sinh mới

là lực lượng thực hiện hiệu quả công tác này, học sinh tự giám sát lẫn nhau, kiểm soát hoạt động lẫn nhau trên không gian mạng, qua mô hình này mỗi học sinh sẽ ý thức được rằng mọi hành vi, hoạt động của mình trên đều có thể bị giám sát bởi người khác. Khi các em tham gia vào hoạt động này cũng sẽ có ý thức và tự điều chỉnh hành vi, hoạt động của chính mình trên không gian mạng.

Trong năm học 2021 – 2022, 2022-2023 với việc áp dụng mô hình “**Sao đỏ Online**” tại trường THCS Phan Bội Châu:

- Giáo viên, giám thị nắm bắt thông tin các hoạt động tiêu cực của học sinh trên không gian mạng nhanh chóng và kịp thời để có biện pháp xử lý phù hợp.
- Nắm bắt được diễn biến tâm lý học sinh, kịp thời hỗ trợ, chia sẻ, tư vấn tâm lý cho học sinh, tránh các tình huống đáng tiếc xảy ra.
- Ngăn chặn việc học sinh chia sẻ những thông tin tiêu cực, sai lệch, không lành mạnh một cách kịp thời.
- Kịp thời xử lý, chấn chỉnh các trường hợp nói xấu bạn bè, thầy cô trên mạng xã hội.
- Ngăn chặn các trường hợp bạo lực học đường xuất phát từ mạng xã hội.

Mô hình “ **Sao đỏ Online**” quản lý học sinh trên gian mạng đã được áp dụng kết hợp với công tác quản lý nề nếp, chấp hành nội quy của học sinh tại trường hiệu quả rất nhiều trong công tác đánh giá quá trình học tập và rèn luyện của học sinh một cách toàn diện, từ đó việc phối hợp giữa nhà trường, giáo viên, phụ huynh trong công tác dạy dỗ, uốn nắn học sinh trở thành những con ngoan, trò giỏi, những công dân gương mẫu có ích cho xã hội.

- Đây là mô hình có thể dễ dàng áp dụng tại các đơn vị trường học.

5. Đánh giá phạm vi ảnh hưởng của Mô hình – giải pháp:

- Hiệu quả trong phạm vi đơn vị, có thể nhân rộng việc áp dụng sáng kiến ra phạm vi các trường khác trong quận, thành phố.